

K. L.

Viru

Malevlane

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:

postiga 1 kroon aastas.

Tellimisi võtavad vastu peale maleva staabi kõik kompaniide päälikud ja naiskodukaitse jaoskondade esinaised.

Toimetus ja talitus:

Rakvere Viru Maleva staap

Telefon 8.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel 4 s. veeru mm.

Esiküljel . . . 8 " " "

Teksti sees . 12 " " "

Nr. 3.

Esmaspäeval, 1. veebruaril 1932. a.

IV aastakäik.

KÄSUKIRI Viru Malevale.

Nr. 3.

26. jaanuaril 1932. a. Rakveres.

§ 1.

Nagu selgub, on maleva ridades püsinud liikmetena veel mittesoovitavaid isikuid, kes oma eluviiside, korralikkuse ja aumõistete poolest ei vasta Kaitseliidu Põhikirja nõuetele (Peenmann Palmes, Vene Jõhvi valdas). Teen üksuste päälikutele ja juhatustele ülesandeks veel kord üksuste nimekirjad tõsiselt läbi vaadata ja kõik kahtlaste elukommetega isikud nimekirjast kustutamiseks esitada mulle 24. veebruariks s. a.

§ 2.

Kinnitan Kadrina malevkonna Undla kompanii mlvl. Evald Mäe II klassi laskuriks. Viin üle mlvl. Evald Mäe vastavasse järgmisesse kõrgemasse klassi ja luban talle väljaanda II klassi laskuri diplomid ja kanda II klassi laskuri rinnamärki.

§ 3.

Kinnitan Maidla kompanii jao jäälilik Elmar Iskiüllil Maidla kompanii laskejuhatajaks 12. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 63.

§ 4.

Illuka kompanii kaitseliitlane Elmar Johannese p. Seljohvi kui kaitsevääst tagasi tulnud ja uuesti kompaniisse astunud lugeda malevasse vastuvõetuks 25. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 115.

§ 5.

Jõhvi valla kompanii toetaja liige Aleksander Kukk lugeda tegev liikmeks 1. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 72.

§ 6.

I Rakvere malevkonna juhatuse otsuse põhjal malevkonda vastuvõetud kod. Artur Hindreku p. Õun,

Aleksander Hindreku p. Õun, Arnold Jüri p. Steinberg ja Erik Juhani p. Priimann lugeda malevasse vastuvõetuks 14. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 110.

§ 7.

Jõhvi valla kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Albert Antoni p. Trankmann lugeda malevasse vastuvõetuks soovivavalduse lehel näidatud ajast arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 72.

§ 8.

Maidla kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Rudolf Jaani p. Kraus lugeda malevasse vastuvõetuks 12. jaanuarist s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 64.

§ 9.

Illuka kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Rudolf Nikolai p. Rebina, Johannes Madise p. Iro, Evald Richardi p. Treier, Voldemar Johannese p. Lettermo, Semjonov Peetri p. Gornov, Jakob Peetri p. Gornov, Meinhard Priidliku p. Kessler, Arnold Johannese p. Niinepuu, Mihail Kaarli p. Lulla ja Jüri Kaarli p. Denissen lugeda malevasse vastuvõetuks soovivavalduse lehtedel näidatud ajast arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 115.

§ 10.

Kalvi kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Eduard Jüri p. Eile, Voldemar Hansu p. Saketeos, Voldemar Jakobi p. Pärnik lugeda malevasse vastuvõetuks soovivavalduse lehtedel näidatud ajast arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 28.

§ 11.

Rakvere valla kompanii juhatuse otsuse põhjal kompaniisse vastuvõetud kod. Hugo Johani p. Lille ja Voldemar Juhani p. Värava lugeda ma-

levasse vastuvõetuks soovivavalduse lehtedel näidatud ajast arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 91.

§ 12.

Naiskodukaitse jaoskondade juhatuse otsuse põhjal jaoskondadesse vastu võetud kod. lugeda ringkonda vastuvõetuks ja arvata jaoskondade nimekirjadesse järgmiselt soovivavalduse lehtedel näidatud ajast arvates:

Jõhvi valla jaoskonda — Linda Beläjev ja Alvine Arna.

Väike-Maarja jaoskonda — Adele Väljan, Anni Jürisson ja Meta Kleimann.

Kunda-Malla jaoskonda — Kamilla Hansar.

Õiendus: Lauajuhend nr. 108.

§ 13.

Maleva koosseisust ja I Rakvere malevkonna nimekirjast mahakustutada kaitseliitlasi järgmiselt:

Omal palvel — mlvl. Johannes Saalep.

Elukoha muutmise tõttu — mlvl. Valter Baumann — arvates 14. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lauajuhend nr. 110.

§ 14.

Maleva koosseisust ja Kadrina malevkonna siderühma nimekirjast mahakustutada kaitseliitlasi järgmiselt:

Surma läbi lahkunud — Johannes Böckler — arvates 18. sept. m. a.

Elukoha muutmise tõttu — Karl Kuusk — arvates 18. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lauajuhend nr. 109.

§ 15.

Maleva koosseisust ja Jõhvi valla kompanii nimekirjast mahakustutada jao päälilik Eduard Niinepuu elukoha muutmise tõttu ja mlvl. August Land — kaitseliidu tegevusest mitteosavõtmise tõttu — arvates 13. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lauajuhend nr. 72.

§ 16.

Naiskodukaitse Kunda-Malla jaoskonna nimekirjast mahakustutada liige Henriette Talts omal palvel arvates 19. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lauajuhend nr. 108.

§ 17.

Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskonna nimekirjast mahakustutada elukoha muutmise tõttu liige Meta Ploum — 19. jaan. s. a. arvates.

Õiendus: Lauajuhend nr. 108.

§ 18.

Jõhvi valla kompanii jao pl. abi Bernhard Russmann lugeda jao pl. kohustest vabastatuks ja arvata toetajaks liikmeks kaitseväge teenistusse mineku tõttu arvates 13. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lauajuhend nr. 72.

§ 19.

Vabastan I Rakvere malevkonna relvur-päälük Jaan Nurk'i malevkonna relvur-päälüku kohalt 16. jaanuarist s. a. arvates tarviduse puuduse tõttu tähendatud päälüku järele.

Õiendus: Lauajuhend nr. 70.

§ 20.

Ksk. nr. 1 § 3 õienduseks lugeda rühma pl. August Laud Simuna kompanii uueks juhatajaks liikmeks, mitte Sõmeru kompanii.

Õiendus: Lauajuhend nr. 1433.

Alguskirjale allakirjutanud:

G. V a h e r.

Kolonel-leitnant,
Viru Maleva päälük

Ä r a k i r i.

KÄSUKIRI

Jõhvi malevkonnale.

Nr. 2.

23. jaanuaril 1932. a. Jõhvis.

§ 1.

Avaldan teadmiseks malevkonna 7. aastapäevaks saadetud õnnesoovid:

„Tervitades Teid, päälükuid ja malevlasi aastapäeva puhul, soovin paremat edu ja õnne edaspidiseks kodukaitse tööks.“

Tallinnas, 17. I. 1932. a.

R o s k a,

Kindral-major, Kaitseliidu ülem.

„Jõhvi Malevkonna vanad veteraanid kuulusid nende väheste kangelasliikkude vabatahtliikkude hulka, kes Eesti ajaloo suurpäevil, Eesti vabaduse päikese uuesti tõusul 28. 11. 1918. a. idast sisse tungivale punasele voolule relvadega vastu astusid. Sellest päevast saadik särab Jõhvi nimi kuldsete tähtedega Eesti Vabadus-

sõja ajaloo. See Jõhvi mineviku hiilgus kohustab tema praegusel põlvel olema vanadele veteraanidele väärilisteks järeltulijateks ja olema alati valmis kaitsema kätte võidetud vabadust viimase meheni — viimase veretilgani. Samaseks valmis olekuks ja kaitsetööks Teile, härra major, kogu vaprale Malevkonnale ja virgale Naiskodukaitsele palju jõudu, hääd edu ja õnne. Elagu Vaba Jõhvi!“

Narvas, 17. I. 1932. a.

A. T õ n i s s o n,

Kindral major I. diviisi ülem.

„4. üksik jalaväge pataljoni soovib Malevkonnale aastapäeva puhul palju õnne ja edu tuleviku töös.“

Jõhvis, 17. I. 1932. a.

V. K o c h,

Kolonel-leitnant, üksipäälük 4.

§ 2.

Avaldan teadmiseks 29. novembril 1931. a. 4. üksiku jalaväepataljoni laskerajal korraldatud Jõhvi valla kompanii vahelise laskevõistluse tagajärjed vintpüssist laskmises:

1) Kompanii parema laskur-rühma kohale tuli II. rühm — 395 silmaga koosseisus:

1. Malevl. Uustal, Harald — 70 silma,

2. R. plk. Kessler, Rudolf — 56 silma,

3. Malevl. Uustal, Johannes — 55 silma,

4. R. plk. abi Valter, Heinrich — 49 silma,

5. Malevl. Simson, Julius — 34 silma,

6. Jaopk. Leht, Anton — 32 silma,

7. Malevl. Järv, Aleks. — 28 silma,

8. Jaopk. abi Romot, Voldemar — 26 silma.

9. Jaopk. Trankmann, Rudolf — 23 silma,

10. Malevl. Kessler, Ruuben — 22 silma

ja omandas rändauhinna „Albumi“ ja nimetuse „Jõhvi valla kompanii parem laskur-rühm“ esimest korda, mida tuleb kaitsta kolm korda järgimööda ehk viis korda vaheldamisega.

2) Kompanii parema laskur-jao kohale tuli II. rühma III. jagu — 217 silmaga koosseisus:

1. Malevl. Uustal, Harald — 70 s.,

2. „ Uustal, Johannes — 55 silma,

3. Malevl. Simson, Julius — 34 s.,

4. Jaopk. Leht, Anton — 32 silma,

5. Jao plk. abi Romot, Voldemar — 26 silma

ja omandas rändauhinna „Laskuriku“ marmor alusel ja nimetuse „Jõhvi valla kompanii parem laskur-jagu“ esimest korda, mida tuleb kaitsta kolm korda järgimööda või viis korda vaheldamisega.

3) Kompanii parema laskuri kohale tuli malevlane Uustal, Harald — 70 silmaga ja omandas rändauhinna „Metall karika“ ja nimetuse „Jõhvi valla kompanii parem laskur“ esimest korda, mida tuleb kaitsta kaks korda järgimööda ehk kolm korda vaheldamisega.

Õiendus: Laskevõistluse protokoll 29. XI. 31 a.

§ 3.

Malevkonna spordipäälük H. Rooks kandis ette, et tema on ametkohuste täitmisele asunud 10. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 253 ja minu ksk. nr. 15 § 3 — 1931 a.

§ 4.

Jõhvi staadioni ehituse komiteesse malevkonna poolt esindajaks määratud malevkonna spordipäälük H. Rooks'i 1. jaanuarist s. a.

§ 5.

Jõhvi valla kompanii Tarakuse rühma laskejuhataja kohalt vabastan Jaan Vaher'i ja tema asemele laskejuhataja kohale määratud malevl. Madis Dils'i ning sama rühma laskejuhataja abi kohale malevl. Jaan Kukik'e isikute endi nõusolekul 5. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 246.

§ 6.

Jõhvi valla kompanii majanduse päälüku kohale määratud isiku enda nõusolekul malevl. Rudolf Klemets'i 15. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 245.

§ 7.

Jõhvi valla kompanii relvur päälüku kohale määratud isiku enda nõusolekul malevl. Evald Beljäevi 15. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 245.

§ 8.

Jõhvi valla kompanii II. rühma II. jao päälüku kohale määratud isiku enda nõusolekul malevl. Rudolf Trankmann'i 15. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 245.

§ 9.

Jõhvi valla kompanii ratsa komando laskejuhataja kohale määratud isiku enda nõusolekul malevl. Robert Kollo 15. jaanuarist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 245.

Algkirjale allakirjutanud:

R. T o m b e r g,
Major,
Malevkonna päälük.

1931 a. ärapeetud karikavõistluste tulemused.

Paremus järjekord keskmise silmade arvu järgi	Üksuse nimetus	Võistluste tulemused					Võistlustel saavutatud kompaniide paremad üksiktagajärjed
		Tegevliikmete arv üksuses	Võistlustest osa võtjate arv	Osavõtjate %	Keskmine silmade arv	Keskmine silmade arv jagatuna võistlustest osavõtjate arvu peale	
30.	Roela rühm	34	19	56	14,794	26,473	Kobe Karl 62 Tooming August 57 Priiks Arnold 45
31.	Palmse komp.	62	31	50	14,725	29,451	Soover Arnold 67 Leemet Friedrich 67 Peenmann Johannes 63
32.	Rägavere „	62	50	81	14,709	18,240	Putko Aleksander 65 Uustalu Leonhard 56 Bergmann August 53
33.	Sõmeru „	84	66	79	14,666	18,969	Möllits Heinrich 62 Ploom Oskar 56 Õunapuu Johannes 45
34.	Vihula „	40	34	85	14,025	16,500	Pruul Oskar 71 Tambek Leo 33 Siirak Rudolf 37
35.	Illuka „	38	32	84	—	—	

Märkus: Karika võistluste tulemused järjekorra nr. 30, 31, 32, 33, 34 ja 35 on teistkorda avaldatud, eelmises numbris ettetulnud vigade tõttu.

KÄSUKIRI

I Rakvere Malevkonale.

Nr. 1.

16. jaanuaril 1932. a. Rakveres.

§ 1.

Kalevlaste kompanii pääliku ettepanekul jao pl. abi Aleksander Kungur'i kinnitan sama kompanii veltveebliks.

§ 2.

Õppur kompanii pääliku ettepanekul mlvl. Endel Jüri p. Breemann'i kinnitan sama kompanii rühma päälikuks.

§ 3.

Malevkonna gaasikaitse pääliku abiks määran mlvl. Erik Priimann'i.

R. Vaska (allkiri)

N.-leitnant,

I. Rakvere Malevkonna päalik.

TEADAANNE.

24. jaan. s. a. peeti naiskodukaitse Viru ringkonna juhatuse korraldusel Rakveres, maleva ruumides jaoskondade esinaiste ja noorte juhtide päev, mis peaasjalikult oli pühendatud noorte — kodutütarde — organiseerimise tööde tutvustamiseks.

Päevast võttis osa ka Keskjuhatusesi-
naine pr. Raamot. Ettekantud referaadid kujunesid huviküllasteks ja läbirääkimised elavateks mõtetevahetuseks, mis pakkus palju uut mitte ükski noorte organiseerimise töös, vaid üldse naiskodukaitse puutuvates küsimustes. Tuleb kahetsusega mainida, et paljud jaoskonnad, nende hulgas Saksi, Aaspere, Vihula, Palmse, Kalvi, Roela, Tudu, Iisaku, Voka, Vohnja, Haljala, Simuna, Mäetaguse, Kadila, Salla, Porkuni ja Pereaare ei olnud vaevaks võtnud omi esindajaid kohale saata. Juhin siinkohal tähelepanu, et edaspidi sarnastel koosolekutel ja kogumistel ei tohi puududa ükski jaoskond. Kui esinaine millegipärast on takistatud sõitmast, siis peab ta omale aegsasti asetäitja leidma. Esindatud olid: Rakvere linna, Küti, Rägavere, Jõhvi patarei, Jõhvi valla, Paasvere-Venevere, Sõmeru, Maidla, Lüganuse, Kohtla, Küti ratsariühm, Kunda, Kunda-Malla, Rakvere valla, Pada, Väike-Maarja ja Kadrina jaoskonnad.

Loen omale meeldivaks ülesandeks avaldada tänu kõigile, kes selle

päeva heaks kordaminekuks kaasa aitasid.

A. S a s s,
Ringkonna esinaine.

ORGANISATSIOONI HÄÄ NIME
KAITSEKS.

Saksa okkupatsiooni vägede taandudes puudus meil regulaar vägi. Oli vaid õre omakaitse võrk. Ida naaber aga sirutas oma ahnitsevad käed uuesti selle järele, mida ta vast mõne kuu eest oli sakslasile loovutanud, tahtis meid uuesti oma käpa alla. Tuli oma iseolemist, oma iseseisvust kaitsta. Vapramaid eesti poegi siirdus Narva alla — võitlusridele, et luua vastupanu seni kui sisemaa saab koonduda, luues kindlakujulist rahvaväge. Valged sidemed käevarrel, rõivastunult igaiüks kodust kaasavõetud rõivastesse, kehvalt varustatult astusid mehed hästi varustatud ja arvuliselt mitukümmend korda suurema vaenlase vastu. See käputäis mehi olid meie esimesed kaitseliitlased. Kuigi tuli arvulise ja tehnilise ülekaalu pealesurumisel taanduda, suudeti siiski aega võita. Selle aja kestes loodi meie vahva rahvavägi,

kelle ridadesse ka kaitseleidi löögisosad pärast sulasid. Rinde seljataga aga tegutses osa kaitseleidlasi kogu vabadussõja ajal korra alalhoidjaina.

Rahu saabudes tundus kaitseleiti üleliigse organisatsioonina ja ta likvideeriti. Igatahes samm, mis võimaldas meie riigi vaenulistel elementidel korraldada 1924 a. 1. dets. putši ja selle äpardumisel nii mõnegi putšist osavõtja põgenemist. Jällegi nägid tõsised isamaa pojad vajadust uueks koondumiseks, et olla alati valmis oma isamaa olemasolemise ja kaaskodanikkude julgeoleku eest väljaastumiseks. — Loodi teist korda kaitseleiti. Seekord loodi ta kindlakujulisema organisatsioonina, kui 1918 a. sügisel. Praegust on meil rahuaeg, kuid oleme palju paremini varustatud, meil on aega ennast ka palju põhjalikumalt ettevalmistada, kui see oli sõjaajal. Siin tuleks meil malevlasil üht asja silmas pidada — meie peame tundma oma organisatsiooni väärtust. Teadku iga kaitseleitlane, et ei ole kaitseleitu ilma malevlasita ega ole ka malevlast ilma kaitseleiiduta. Oleme kui üksikud kehaosad tervest kehast. Peaktime teadma, et ühe viga põhjustab teise ja ka terve organisatsiooni vea. Teadku iga malevlane, et mitte ainult Eesti ei pea meie tegevust silmas, vaid meie tööst ja tegevusest on huvitet ka välismaad. Näidakem siis, et oleme oma kodumaa paremad pojad, kes on kriitilisil silmapilgul valmis relvu kätte haarama, et enda elu kaalule pannes tagada oma kaaskodanikkude rahu ning julgeolekut.

Kahjuks pole aga see lugu tavaliselt alati nii. Meie ridadesse on aja jooksul sattunud mehi, kelle paik küll siin ei peaks olema. Arvatakse, et relv on antud mänguasjaks ja et tema abil võib ka isiklikke omavahelisi arveid õiendada. Esimestele soovitaksin meelelahutuseks mänguhobuseid, korgipüsse j. m., kuna teistele muud midagi ei tea soovitada, kui et andku relv ära.

Veel häbistavam on kuulda, et meie ridades leidub ka kurjategijaid. — Vabadussõja ajal põgenes osa mehi vaenlast nägemata sisemaa poole, valged linnid käe ümber ja nimetasid end kaitseleitlastiks. Vaenlase taandumisel liikusid need rinde taga ja tegid lahinguväljadel soomust... Häbistav nähe! — Samuti häbistavalt mõjuvad need üksikud kurjategijad, kes on end mingisugusel teel meie ridadesse poetanud. Tõsised kaasmalevlased! Ärge laske oma ridadesse tulla sarnastel kaht-

lastel isikutel! Pekske halastamatult välja neid, kes tarvitavad neile väljaantud relvu oma isiklisteks lõbudeks, kes muutuvad meie hääle nimele häbiks ning kaaskodanikkude rahule, tervisele ja varale ohtlikuks. Olgu meie ridades vähem, kuid selle eest tublimaid mehi. Ei võitnud meie vahva vägi vaenlast arvulise ega tehnilise ülekaaluga, vaid ainult oma vapruste ning tublidusega. Näidakem siis kõigile, oma rahvale kui ka võõraatele, et oleme tublid, kohusetruud ja korraarmastajad. Välja meie ridadest igasugused Peenmanid, Bürgerid j. t. ning ukseid kinni sarnaste sisseastumiste eest meie ridadesse.

Malevlane.

Ärakiri.

Kaitseleidu Ülema

KÄSUKIRI.

Nr. 3.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1932.

§ 1.

Kaitseleidu vintpüssi „303” väljaandmisega varustatakse kaitseleidu üksused täiesti korraldikkude relvadega, mis paneb püssi omanikkudele ja nende otsestele päälikutele peale suured ja tähtsad kohutused püsside hoolekandele ja püsside puhastamise ning korrashoiu kontrollimisel.

Päälik ja malevlane ei tohi unustada, et relvad on ainult nii kaua head, s. o. nad annavad tihedat ja tabavat tuld, kuni nende eest hästi hoolitsetakse ja neid täpselt korras hoitakse. Halb hoolitsemine relva eest viib selle laskevõimed alla kõige lühema aja jooksul ja relv ise võib muutuda täiesti kõlbmatuks.

Arvestades eeltoduga, tuletanj siinkohal veel kord meelde, päälikutele ja malevlastele nende kohused relvade hoolekande alal ja käsen alljärgnevatest hoolekande reeglitest vankumatult kinni pidada.

§ 2.

Relvu on kohustatud põhjalikult üle vaatama:

Maleva päälik — kõiki malevas olevaid r. ja k. kuulipildujaid — vähemalt üks kord aastas; suurtükke ja soomusautosid — vähemalt kaks korda aastas.

Maleva päälikul peab olema täielik ülevaade maleva relvade seisukorrast ja hoolekandest, mis pärast tema peab mitte ainult piirduma relvade ülevaatusmaterjali läbivaatamisega, vaid isikliselt peale suurtükide, soomusautode ja automaatrelvade, ka püsse üle vaatama ja seda toimima laagrites, kontrollikogumistel, õppus-

tel ning kaitseleitlaste teistel kogumistel.

Vanem instrktor — oma õppepiirkonnas olevaid kõiki püsse — vähemalt üks kord aastas; oma õppepiirkonnas olevaid r. ja k. kuulipildujaid püstol — kuulipildujaid, püstoleid, suurtükke ja soomusautosid — vähemalt kaks korda aastas; malevas olevaid kõiki relvu — vähemalt üks kord kolme aasta jooksul maleva pääliku sellekohaste korralduste põhjal.

Instruktor — oma õppepiirkonnas olevaid kõiki püsse — vähemalt üks kord aastas; oma õppepiirkonnas olevaid kõiki teisi relvu — vähemalt kaks korda aastas.

§ 3.

Malevkonna-, divisjoni- ja pataljoni päälikud viibivad maleva pääliku või instrktori poolt korraldatud relvade ülevaatusel või korraldavad malevkonnale divisjonile, pataljonile relvade ülevaatusse iseseisvalt, kuid vähemalt üks kord aastas peavad nad oma üksuste relvu üle vaatama või ülevaatusse juures viibima.

Kompaniide, eskadronide, patareide, üksikute rühmade, eriüksuste ja kõikide teiste neile vastavate üksuste päälikut, kellele valitsemisel on relvu, on kohustatud alluvate kaitseleitlaste püsse ning teisi relvu üle vaatama vähemalt üks kord aastas.

§ 4.

Rühmade ja jagude päälikud on kohustatud toimetama püsside ja teiste relvade ülevaatusel igal õppusel ja kaitseleitlaste kogumisel, eesmärgiga, jõuda selgusele — kuivõrd korraldikkult on relvad hoitud ja puhastatud.

§ 5.

Laskejuhatajad, kus need olemas, on kohustatud püsse üle vaatama igal laskmisel enne seda, kui püssi valdaja tuleliinile asub.

Samuti on laskejuhataja kohustatud järelevaatama oma meeskonna iga kaitseleitlaste relva — kas see laskerajal on hästi ära puhastatud ja sisse õlitatud, enne kui kaitseleitlane laskerajalt lahkub. Seda ülesannet võib laskejuhataja ka mõnele relvatundjale ja relva armastajale kaitseleitlaste kohuseks teha. Keega ei tohi laskerajalt lahkuda enne relva näitamist laskejuhatajale või tema poolt selleks määratud relvade kontrollijale.

Need kaitseleitlased, kes laskmisel aasta jooksul pole käinud ja kelle püssi laskejuhataja ühe aasta jooksul pole näinud, on kohustatud üks kord aastas laskejuhataja juure ko-

du minema või tema poolt määratud ajal püsside ülevaatusele ilmuma ja seal laskejuhatajale püssi ette näitama.

§ 6.

Kui võimalik, siis kaitseliitlaste relvade ülevaatamiseks mitte määrata erilisi kogumisi, vaid seda teha kontrollkogumistel, alarmi proovidel, laagrites, taktikalistel õppustel ja muudel kogumistel, kus relvade ülevaatamiseks määrata **kindlad tunnid**.

Maleva päälikud, instruktorid, malevkondade, kompaniide, patareide, eskadronide, üksikute rühmade ja kõigi majandus-administratiivüksuste päälikud relvu ülevaadates mitte piirduda nende relvade ülevaatussega, mis kaitseliitlaste käes, vaid ülevaadata ja kontrollida **vähemalt üks kord aastas ka neid relvu, mis üksuse aidas**. Sel korral kontrollida ja ülevaadata ka üksuse aidas olev laskemoon ja muu kaitseliidu varandus. Neil kogumistel, kus kaitseliitlased välja tulevad puutumata tagavara laskemoonaga (kontrollkogumised, alarmiproovid jne.) koos relvadega kontrollida ka laskemoona puutumata tagavara arvu ja hoolekannet. Halvasti hoitud (hallitanud jne.) laskemoona puutumata tagavara vahetada ümber korraliku laskemoona vastu õppelaskmise tagavara-dest.

§ 7.

Juhul, kui püsside ülevaatusel tulevad ette vead ja puudused, mis põhjustavad püssivaldajalt kahjutasu sissenõudmist, või selgub, et relvad on halvasti hooldatud, peavad ülevaatus toimetajad päälikud või laskejuhatajad sellest **tingimata alluvuse järjekorras viibimata maleva päälikule ettekandma süüdlaselt kahjutasu sissenõudmiseks**.

Samuti kandma maleva päälikule ette puuduva laskemoona **puutumata tagavara üle**, mille väärtus süüdlaselt sisse nõuda.

§ 8.

Relvavaldajad (päälikud ja malevlased) peavad täpselt kinni pidama alljärgnevatest hoolekande reeglitest:

a) Relvaga peab alati ümberkäima ettevaatlikult ja hoolikalt; teda ei tohi tõugata, loopida ega maha pillata; relva peab hoidma alati **puhtalt ja sissemääratult**. Erilisel tuleb hoida rooste eest, mis on iga relva kurjem vaenlane.

b) Kodus hoida relv seinal naela otsas, eemal kuumast ahjust, aknast ja välisuksest. Kui relvaga väljas

õppusel või laskmisel ei käida, tuleb vähemalt **üks kord kuue nädala jooksul** raua õõs puhtaks tõmmata ja uuesti püssiõli korruga sisse määrada.

Laskemoona puutumata tagavara hoida kuivas kohas luku taga (kapi sahtlis, kummutis jne.).

c) **Pärast õppust, kogumist, paraadi** ja muud tegevust, kus relvast ei lasta, otsekohe kodu jõudmisel raua õõs kuivaks tõmmata ja uuesti püssiõliga sisse määrada; relva välisosad puhtaks pühkida ja rauaosad püssiõliga kergelt sisse määrada.

d) **Laskmisel kas lahing- või paukpadruniga, — enne laskmist laskerajal:** raua õõs kuivaks tõmmata, luku ja muud liikuvad osad puhtaks ning kuivaks pühkida ning raua õõs järele vaadata, kas sinna ei ole sattunud tolmu, mustust või mõnda võõrkeha; **pärast laskmist laskerajal:** püssirohu tolmu kuiva tropiga raua õõnest välja nühkida ja õlitada raua õõs tugevasti sisse püssiõliga; relva välisosas puhtaks pühkida ja raudosad kergelt sisse õlitada; **kodu jõudmisel** relv põhjalikult ära puhastada, selleks raua õõs õlise lapiga läbi tõmmata kuni mustus raua õõnest täiesti kaob (kuivale lapile jääb kerge metalli sina), siis raua õõs sisse õlitada püssi õliga; Lukk lahti võtta, puhastada selle osad ja õlitada sisse (eriti järele vaadata, et luku sulu esiotsale ei tekkiks roostet ega põletise jälgi); relva välisosad puhtaks pühkida ja raudosad kergelt püssiõliga sisse määrada.

e) **Sõidul rongis või maanteel** hoida relv tõugete ja löökide eest; kui ei leidu sobivat hoiu kohta, siis püss hoida sõidu ajal põlvede vahel või käes.

f) **Jala rännakul** kantakse püss rihmal.

§ 9.

Iga päälilik on kohustatud temale teatavaks saanud (kõigist väärnähtustest, mis tema alluvate juures relvadega ümberkäimises (märgilaskmine selleks mitteettenähtud kohas, asjata paugutamine, jahillkäimine jne.) või hooldamises ette tulevad, viibimata sellest alluvuse järjekorras ette kandma. Ei tee tema seda, või ei täida tema käesoleva käsukirjaga temale peale pandud kohustusi, langeb tema karistuse alla kuni kohalt tagandamiseni või isegi kaitseliidust väljaheitmiseni.

§ 10.

Relvavaldajatelt, nii päälikutelt kui ka malevlastelt, kui nad ei täida käesolevas käsukirjas ettekirjutatud

hoolekande reegleid ja selle tagajärjel tekkivad relvadel vead ning rikked, nõutakse nende süü läbi tekkinud kahju sisse ja neid karistatakse kuni väljaheitmiseni kaitseliidust.

§ 11.

Maleva päälikutel iga aasta 15. maiks esitada peastaapi aruanne relvade ülevaatus tagajärgede ja relvade korrashoiu ning seisukorra kohta.

Aruandes näidata:

1. Kui palju ja missuguseid relvu (püsside kohta ära näidata ka tüüp) aasta jooksul maleva pääliku ja instruktorite poolt ülevaadatud;

2. üldmärkeid relvade seisukorra ja hooldamise kohta, hinnates tulemusi „hääl“, „rahuldav“ või „mitte-rahuldav“ (kui palju igat liiki). Need andmed peavad olema täpsed ning tulevad kokkuvõtta relvade ülevaatus järeldustest ja ettekanne-test, et peastaap soovikorral ettekan-deid iseendaid võiks välja nõuda ning neid kasutada. Andmed iga relva (suurtükid, r. kuulipildujad, püstol-kuulipildujad jne.) ning samuti ka iga tüübi kohta (püssid, — vene, jaapani, kaitseliidu „303“ jne.) eraldi anda;

3. mõtteid ja ettepanekuid relvade hooldamise alal.

§ 12.

Käesolev käsukiri avaldada Malevate Teatajates ja lugeda ette kaitseliitlastele kontroll- ning teistel kogumistel.

J. Roska,

Kindral-major Kaitseliidu ülem.

Noorte Kotkaste Päävanema

KÄSUKIRI

Nr. 22.

Tallinnas, 20. jaanuaril 1932 a.

§ 1.

Vabastan Noorte Kotkaste Järva malevas maleva vanema Mihkel Rõuk'i, maleva pääliku Arnold Salk'i ja maleva pääliku abi August Liiver'i nimetatud kohuste täitmisest nende omal soovil, arvates 20. jaanuarist 1932 a.

§ 2.

Kinnitan Noorte Kotkaste Järva malevas, kuni Põhimäärustes ettenähtud päälikutekogu tegevusse asumiseni, maleva vanema kohuste täitjaks koolinõunik Märt Ulk'i, maleva pääliku kohuste täitjaks advokaat Hans Leeman'i ja maleva pääliku abi kohuste täitjaks senise maleva pääliku võimlemisõpetaja Arnold Salk'i, arvates 20. jaanuarist 1932 a.

§ 3.

Vabastan Noorte Kotkaste Võru maleva pääliku abi kohuste täitmisest nlt. Meinhard Hanni.

§ 4.

Kinnitan Noorte Kotkaste Võru maleva pääliku abi kohuste täitjaks, kuni Põhimäärustes ettenähtud päälikutekogu tegevusse asumiseni, ajalehe „Elu“ toimetaja Hugo Tõldsepp'a.

§ 5.

Kinnitan Noorte Kotkaste Valga maleva pääliku abi kohuste täitjaks, kuni Põhimäärustes ettenähtud päälikutekogude tegevusse asumiseni, n. ltn. Jaan Roose 3. üksikust jalaväe pataljonist, arvates 1. jaanuarist 1932 a.

§ 6.

Noorte Kotkaste suvisest tegevusest on valmistatud film päälkirja all „Katkendeid Noorte Kotkaste tegevusest“. Film valmistati Päästaabi tellimisel, et tutvustada nii noortele kotkastele kui ka seltskonnale meie tegevust ja kombeid. Noortel kotkastel on võimalik filmi kaudu õppida üksikuid tegevusalasid, ühtlasi saades õhust oma tegevuseks.

Filmi võib saada näitamiseks maleva staabi või vastavate kaitseliidu üksuste kaudu, milleks tellimisega pöörata otseselt Päästaabi poole, Tallinnas, Kaarli 8.

§ 7.

Päästaap lasi valmistada piltide seeria „Isamaa auks ole valmis“, milline saadetud noorte kotkaste maamalevatele diapositiividena ja linnamalevatele episkoobi piltidena. Nende abil on võimalik mitmekesistada noorte tööd ja anda rühmadele uusi ideid tegevuskavade koostamisel.

Noorte kotkaste allüksustel pööruda nende kasutada saamiseks oma maleva staabi poole.

§ 8.

Noorkotka Käsiraamatu järgmise andena on ilmunud Päästaabi kirjasutusel III anne — laager. Käsiraamatu laagri anne käsitab laagri ehitamist, organiseerimist, juhtimist ja kõiki teisi laagrieluga seoses olevaid küsimusi. Ka sisaldab sama anne matkamise ja rändlaagri korraldamise juhiseid, andes näitlikke kavu matkamiseks meie kodumaal.

Rikkaliku piltide koguga annab laagrianne selle materjali, mida Eesti poisteperel senikaua on tulnud kasutada võrakeelsetest allikatest. Raamat tohiks kujuneda selle tõttu möödapääsematuks käsiraamatuks igale juhile ja iga noorele, kel eelole-

val suvel tuleb laagriküsimustega kokku puutuda.

Järgmiste annetena ilmuksid „Katsed ja erikatsed“ ja „Välitegevus“, neist viimane oleks täiendavaks ka laagriandele, tuues juhtnööre sisulise töö korraldamiseks ka laagri olukorras, mida III ande piiridesse ei ole võetud Käsiraamatu kava kohaselt.

§ 9.

Noorte Kotkaste organisatsioonile annetas Kõrgeauline H-ra Riigivanem noorkotkaliste võistluste rändauhinnaks väärtusliku „Hermesi“ marmorkuju. Noorte Kotkaste Päästaap otsustas auhinna võistlusaladena võtta igal aastal kümme noorte kotkaste tegevusala, kusjuures võistlejatena esineksid kõik noorte kotkaste rühmad ja võistluse tulemusena antav punktide arv vastavalt igale malevale tooks välja kuju aastase võitja maleva.

Esimest korda korraldatakse võistlus 1932. a. aprillis ja mais, kusjuures võitja malev avaldatakse Noorte Kotkaste aastapäeva käskkirjas.

Ligemad võistlustingimused avaldatakse järgmises Noorte Kotkaste Päästaabi Teadetes.

§ 10.

Kaitseliidu Päästaabi korraldusel peetakse üleriiklised suusavõistlused Tartumaal Elvas, 19., 20. ja 21. veebruaril 1932 a. Võistluste kavas on 20. veebr. ettenähtud võistlus noortele 4. klm. suusutamises, millisest võistlusest möödunud aasta suusavõistlustel noored kotkad edukalt osa võtsid, võites Poola Küttide liidu poolt annetatud rändauhinna — Kotka kuju.

Juhusel, kui noorte kotkaste hulgas leidub osavõtta soovijaid, tuleb nendel selleks samme astuda oma otsekohese pääliku kaudu oma maleva staabis. Noortepäälikud saavad tarvilikud juhtnöörid vastavast kaitseliidu staabist. Noorte kotkaste osavõtu puhul arvestada vanemate loaga ja õpilaste kohta kooli poolt maksuma pandud korraldustega.

(K. Einbund.)

Päävanem

(J. Tederon.)

Päästaabi ülem.

Laskejuhatajate aluskursused 1931/32 a. talisel perioodil.

(Järg.)

Normaalne kursuse kestvus oleks 2 päeva (16 töötundi).

Kui kohalised olud lubavad, siis võib korraldada ka pikemaajalisi kursuseid.

Peetud kursuste kohta tuleb aru-

anne esitada peastaapi 15. maiks 1932 a. järgmiste andmetega iga kursuse kohta eraldi:

1) Kursuse aeg, koht ja missugusele üksusele (või üksustele) korraldatud;

2) Kursuse kestvus (Tööpäevade ja töötundide arv);

3) Osavõtjate arv (laskejuhatajad ja nende kandidaadid);

4) Üksuste laskejuhatajate arv, kus kursused korraldatud ja sellest järeldus, kas võtsid kõik osa või ei;

5) Tähelepanekud, järeldused ja sooviavaldused kursuste kohta.

III. Kursuse õppekava kokkuseadmine.

Programm, mida laskejuhatajatega läbi võtta, on võrdlemisi laialdane, ja seda ei suudeta teha ühe kursusega. Laskejuhatajate väljakoolitamine nõuab pikemat aega ja sellepärast tuleb vastavalt korraldada ka nende väljaõpet.

1931/32 a. talise perioodi jooksul tuleks läbi võtta hädavajalisem alusmaterjal ja selleks korraldatakse nii nimetatud **aluskursused**, millede programm haarab kõike tarvilikku kitsas ulatuses. Järgmistel aastatel tuleks korraldada vajaduse järele **täiendus kursused**, milleldele käsitatakse ainet laskejuhatajate nõrgemas osas.

Käesolevale juure lisatud (IV. peatükk) **aluskursuse** programm haarab 16 töötundi või kaht tööpäeva. Hea töökorralduse juures suudetakse selle aja jooksul programm läbivõtta võrdlemisi põhjalikult.

Peale programmis toodud ainete tuleks läbi võtta nii mõndagi teist tähtsamat laskeasjandust, kui kursuse töötunde selleks ei jätku. Siia kuuluksid järgmised ained:

1) lasketooria algmõisteid;

2) tule tõhukus ja sellele mõjuvad tegurid ja

3) igasugused juhendid laskeasjanduse praktilises osas.

Asjast saaks niiviisi üle, et kursustest osavõtjatele saaks kohuseks tehtud juba enne kursustele ilmumist vastav materjal kodus läbi uurida ja kursustel läbi harutada ainult need küsimused, mis selgitamist nõuavad. Allikatena selles töös võiksid laskejuhatajad kasutada: 1) „Laske eeskiri“ I vihik. 2) 1928 a. peastaabi poolt väljaantud „Juhtnöörid laskejuhatajatele“ ja 3) „Laskuri käsiraamat I vihik“.

(Järg.)

Vastutav toimetaja: O. Luiga.
Väljaandja: Viru Maleva staap.